

Dylai llythyrau meddygon teulu fod am ddim i fyfyrwyr

Y Pwyllgor Deisebau | 9 Mehefin 2020
Petitions Committee | 9 June 2020

Cyfeirnod: RS20/11947-2

Rhif y ddeiseb: P-05-947

Teitl y ddeiseb: Dylai llythyrau meddygon teulu fod am ddim i fyfyrwyr

Testun y ddeiseb:

Ar hyn o bryd, os bydd angen llythyr meddyg teulu ar fyfyrwr i gefnogi hawliad amgylchiadau esgusodol neu am dystiolaeth ar gyfer cais am Lwfans i Fyfyrwyr Anabl (DSA), bydd y meddyg teulu yn codi tua £35 ar y myfyriwr (gan ddibynnu ar y feddygfa). Oherwydd hyn, ar ben yr anawsterau posibl i fyfyrwyr o ran eu hiechyd, o ran anabledau dysgu, a/neu o ran anabledau, mae'n rhaid iddynt dalu i gael dogfen sy'n dangos hynny. I lawer o fyfyrwyr (yn enwedig y rhai o gefndiroedd tlotach), golyga hyn eu bod yn cael trafferth i gael y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt i allu cwblhau eu cwrs gradd, ac mewn rhai achosion i gael dau ben y llinyn ynghyd.

1. Cefndir

Mae gwefan Cymdeithas Feddygol Prydain (BMA) yn darparu [canllawiau](#) i feddygon eu rhannu â'u cleifion sy'n esbonio pam eu bod yn codi ffi am ambell beth.

Nid yw'r GIG yn talu am yr holl waith y gofynnir i feddygon ei wneud, ac mae llawer o feddygon teulu yn hunangyflogedig. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid iddynt dalu am eu hamser a'u costau - staff, adeiladau, gwres, goleuadau, ac ati - yn yr un modd ag unrhyw fusnes bach. **Dim ond am waith y GIG y mae'r GIG yn talu, rhaid i unrhyw waith y tu allan i'r GIG gael ei ariannu trwy ddulliau eraill a dyma pam y codir ffioedd.**

Pan fydd meddyg yn llofnodi tystysgrif neu'n cwblhau adroddiad, os am aros ar y Gofrestr Feddygol, mae'n amod nad ydynt ond yn llofnodi'r hyn y maent yn gwybod sy'n wir.

Pan ofynnir i feddyg roi gwybodaeth feddygol am glaf ar ffurf adroddiad, llythyr neu dystysgrif, gall y broses ddilynol fod yn hir ac nid yw bob amser yn syml i'w chwblhau.

Er mwyn llenwi hyd yn oed y ffurflenni symlaf, efallai y bydd yn rhaid iddynt wirio holl gofnod meddygol claf (efallai na fydd rhai o'r cofnodion yn hygyrch ar gyfrifiadur neu ar y safle). Gall diofalwch neu adroddiad anghywir arwain at ganlyniadau difrifol i'r meddyg gyda'r Cyngor Meddygol Cyffredinol (corff rheoleiddio'r meddyg) neu hyd yn oed yr Heddlu.

Er nad oes unrhyw ffioedd penodol, mae gwefan Cymdeithas Feddygol Prydain yn darparu [canllawiau](#) i ymarferwyr meddygol ynghylch ffioedd cyffredin, gan gynnwys **pa ffi i'w chodi a phryd.**

2. Camau gweithredu Llywodraeth Cymru

Nododd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol mewn gohebiaeth i'r Pwyllgor ar 16 Mawrth 2020 fod y ddogfen [Cymru Iachach](#) yn gosod cynllun Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau iechyd yn seiliedig ar egwyddorion gofal iechyd darbodus, gyda'r person iawn yn darparu'r gofal iawn ar yr adeg iawn. Mewn sawl achos, nid meddyg teulu fydd y person gorau i ddarparu cymorth i fyfyrwr - efallai y bydd swyddogion cymorth cwnsela neu gwngselwyr yn gallu cefnogi myfyrwyr yn well wrth wneud achos am amgylchiadau esgusodol.

Aiff y Gweinidog ymlaen i ddweud bod meddygon teulu yn darparu gwasanaethau'r GIG yn rhad ac am ddim i gleifion o fewn cwmpas **contract gwasanaethau meddygol cyffredinol**. Fodd bynnag, fel contractwyr annibynnol gallant ddewis, mewn rhai amgylchiadau, godi ffi am lenwi ffurflenni neu adroddiadau ar gyfer trydydd partïon nad ydynt yn gysylltiedig â darparu gofal iechyd y GIG.

O ran y ffioedd a awgrymwyd gan Gymdeithas Feddygol Prydain (fel y soniwyd uchod), dywed y Gweinidog fod y rhain wedi'u bwriadu fel canllaw yn unig ac nad ydynt yn argymhellion, ac nid oes rheidrwydd ar feddyg i godi'r gyfradd y mae Cymdeithas Feddygol Prydain yn eu hawgrymu. Mae hyn er mwyn cydymffurfio â deddfwriaeth sy'n atal ymarfer gwrth-gystadleuol. Mae hyn yn golygu y bydd y penderfyniad a'r ffi i'w chodi am wasanaethau o'r fath yn amrywio o feddygfa i feddygfa, ac weithiau ni fydd ffi yn cael ei chodi o gwbl.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r papurau briffio hyn yn cael eu diweddarau o reidrwydd na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.